

stichting
onyame

**sociaal en financieel
jaarverslag 2022**

**sociaal en financieel
jaarverslag 2022**

stichting onyame

inhoud

voorwoord

6

bestuur

10

2022 in nederland

14

2022 in ghana

20

financiën

34

voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van Stichting Onyame over 2022. Onyame zet zich in voor mensen in Ghana die onder de armoedegrens leven. Doel is om hen mondiger en sterker te maken, zodat ze op eigen kracht een beter bestaan kunnen leiden. Dit doen we vanuit de overtuiging dat God overal aanwezig is en ons aanmoedigt om samen aan een betere wereld te werken.

Net zoals bij ons is het leven in Ghana in 2022 minder bepaald door de coronapandemie, maar heeft de verslechterende economie ter plaatse geen goed gedaan aan de leefomstandigheden van de meeste Ghanezen. De prijzen blijven door de sterk opgelopen inflatie stijgen, alhoewel daar de laatste maanden enige stabilisatie in is gekomen nadat de inflatie op zo'n 50% terecht was gekomen.

De bezoeken aan de kliniek zijn gelukkig weer op een min of meer normaal niveau terechtgekomen, maar ook hier zijn wij niet ontkomen aan prijsverhogende maatregelen om de gestegen kosten te kunnen blijven dekken. Wat de gevolgen hiervan zijn op het bezoek en de consulten is moeilijk in te schatten maar worden per maand gemeten.

Wel hebben we een aantal uitgestelde projecten, mede door goede sponsoring, nu wel uit kunnen voeren. De belangrijkste hiervan, met name het lab bij de kliniek en de Sheabutter pilot, lijken een succes te zijn.

Gelukkig lijkt het ergste van de corona- en inflatieperiodes achter de rug en kunnen we hoopvol vooruit kijken, God dankend dat we met de vele donateurs, vrijwilligers, medewerkers en bestuur zowel in Nederland als in Ghana een verschil kunnen maken voor de mensen in Ghana.

Kapelle, mei 2023

Het bestuur

Vida's family house in Sandema

bestuur

Stichting Onyame
p/a Cederlaan 2
4421 BZ Kapelle

tel 06 40 58 75 13
info@onyame.nl

IBAN NL62 RABO 0380 5469 14
RSIN 81 26 94 958

www.onyame.nl

bestuur stichting onyame (nederland)

Samenstelling bestuur per 31 december 2022:

voorzitter

Jan Bron, Kapelle

penningmeester, verkoop Ghanese artikelen

Wim Loomans, Kapelle

secretaris

Gerda Dousma, Kapelle

algemeen lid, activiteiten

Lisette de Bree, Schore

algemeen lid

Marjan Koole, Lewedorp

algemeen lid

Anne Ruijsink, Kapelle

Coördinator en contactpersoon met Ghana is
Marleen van Iwaarden-van Asselt uit Heinkenszand.

bestuur foundation onyame (ghana)

Samenstelling bestuur per 31 december 2022:

chairman

Godfrey Amo Frimpong

member

Stephen Alampong

secretary

Marleen van Iwaarden-van Asselt

advisors

Lydia Akum

Sampson Mensah

Frank Andreas

Heike Drechsler-Atta

Grace Larkuo Marabe

herstelwerkzaamheden in Doninga
na hevige storm en regenval

2022 in nederland

Het bestuur is in 2022 zeven keer bijeen geweest. Zes keer voor een reguliere vergadering, waarvan Marleen er drie kon bijwonen. In februari was er een extra bijeenkomst, met Hans Braamse als gast, om een Sheabutter projectplan voor Chera te bespreken, waarbij Marleen ook aanwezig was. Daarnaast werd er tussendoor via e-mail, app en telefoon van allerlei geregeld.

Marleen praatte ons steeds bij over de stand van zaken en de ontwikkelingen in Ghana. Aan de hand daarvan werd besproken welke zaken geregeld moesten worden bij een volgend contact en/of bezoek. Ook de financiële stand van zaken kwam elke keer aan de orde. Naast de verslaglegging werd er een actielijst bijgehouden van afgesproken punten en de besluiten werden meegedeeld.

Er werd contact gelegd met Mirjam Braamse, om met haar te overleggen over exitstrategieën, een onderwerp dat steeds meer genoemd wordt en bij het opstarten van een project feitelijk al aan de orde moet komen, wat bleek in haar overleg met Wilde Ganzen. Het plan is om begin 2023 met gesprekken daarover te starten.

Dit jaar namen we afscheid van Tineke en in haar plaats mochten we eind december een nieuw bestuurslid begroeten in de persoon van Anne Ruijsink, waar we natuurlijk blij mee waren. Tevens werd er ook nog een extra bestuurslid gezocht, maar dat was eind 2022 nog niet gelukt. Ook Tineke heeft zich bereid verklaard dat we haar mogen benaderen om te helpen bij activiteiten.

communicatie

De nieuwsbrief, in het Nederlands en in het Engels, werd ook dit jaar twee keer verzonden: in mei en in november, hoofdzakelijk per mail.

Per mail kwamen allerlei wetenswaardigheden, aanbiedingen en vragen binnen op het secretariaat, die door werden gestuurd naar de bestuursleden. Een deel van deze onderwerpen werd geagendeerd op de vergaderingen.

Via Facebook werden ook foto's en wetenswaardigheden aan de lezers doorgegeven.

De Engelse vertaling van de website werd dit jaar afgerond, maar het op de website plaatsen blijkt technisch gezien een lastige klus. Martijn en Mirjam gaan daar samen bij betrokken worden om een oplossing te zoeken.

De privacyverklaring was op te vragen bij het secretariaat.

fondsenwerving

Stichting Onyame houdt zich bezig met informatie geven over het werk in Ghana, dat daar onder verantwoordelijkheid van Foundation Onyame wordt gedaan én het werven van fondsen om de projecten in Ghana financieel te ondersteunen. Dat gebeurt op diverse manieren.

organiseren van acties / verzorgen van presentaties / kraam op braderieën

Het afgelopen jaar betekende wel een einde aan de beperkingen wegens Covid-19, maar het kost dan tijd om weer acties te organiseren. Er werd een fietstocht georganiseerd, er was de jaarlijkse perenpluk in Kapelle en tenslotte is er toch weer een dienstenveiling gehouden. Verder is er het hele jaar door sheabutter, tweedehands boeken en zelfgemaakte jam verkocht.

website, facebook, nieuwsbrief en kerkbladen

Op diverse manieren verspreidt de stichting informatie aan de mensen die belangstelling tonen en Onyame steunen. De website wordt door Martijn de Wilde steeds bijgewerkt. Marleen verzorgt van tijd tot tijd een artikel voor de kerkbladen.

benaderen van instanties

In voorkomende gevallen doet stichting Onyame aanvragen voor ondersteuning bij stichtingen en instanties die subsidies verstrekken en/of schenkingen doen aan particuliere initiatieven.

ondersteuning per project

Onyame werkt eraan – aan de hand van beschrijvingen per project – mensen, verenigingen en stichtingen te interesseren om de stichting op één project (naar keuze) financieel te steunen. Ook het ondersteunen van scholing – voor de kleintjes in de vorm van giften, voor de jongeren in de vorm van een lening – werd zo georganiseerd dat er per keer één kind zou worden gesteund. Met deze wijze van sponsoring verwacht Onyame dat er een langdurige relatie zou kunnen ontstaan tussen sponsoren/donoren en het gekozen project of kind, wat bijdraagt aan de duurzaamheid van de projecten, betrokkenheid bij het leven van kinderen/jongeren in Ghana en een grote betrokkenheid bij het wel en wee van de stichting.

giften en donaties

Allen die ons van giften en donaties voorzagen werden van een bedankje voorzien.

overkoepelende organisaties

Via Partin, een organisatie waarbij veel kleine goede doelen zijn aangesloten, krijgt Onyame allerlei informatie

over bijvoorbeeld wijzigingen in eisen van de overheid aan ANBI-instellingen, nuttige tips voor fondsenwerving en geldtransport, hulp bij allerlei zaken en veel contact met de andere goede doelen. Onyame is lid van deze vereniging en woont jaarlijks de ledenvergadering en informatieve dag bij.

Het Holland Ghana Platform bestaat uit Nederlandse stichtingen, die werkzaam zijn in Noord-Ghana en komt ook jaarlijks bijeen. Gelukkig kon er dit jaar weer een bijeenkomst georganiseerd worden.

activiteiten

Het was weer mogelijk om de Holland Ghana Platformdag bij te wonen, en om een fietstocht en een dienstenveiling te organiseren. Ook werd er door alle bestuursleden en Marleen meegeholpen aan de Perenplukactie. De Partindag kon weer worden bijgewoond, maar daar werd dit keer niet door ons aan deelgenomen.

14 05

Fietstocht rondom Heinkenszand

1/15 09

Perenpluk Kapelle

1/30 11

Dierengeef-actie, waarbij mensen vanuit Nederland een dier doneerden aan mensen in Ghana

11 11

Dienstenveiling Goes

het hele jaar door

Verkoop van sheabutter, tweedehands boeken en zelfgemaakte jam

In verbondenheid met de fietstocht in Nederland werd er die dag ook in Ghana een fietstocht van 25 km gereden

2022 in ghana

Dit jaar zijn we weer een stukje verder gekomen in het realiseren van onze ambitie: het overdragen van uitvoerende taken aan de lokale medewerkers en streven naar financiële zelfredzaamheid binnen de verschillende projecten. Daarnaast is gericht gewerkt aan verbinding van de projecten omdat we de overtuiging hebben dat dit bijdraagt aan een duurzame verandering in deze gemeenschappen. Door zowel vrouwen en kinderen als hun familie en dorpsgenoten ondersteuning te bieden, bouwt een groot deel van een gemeenschap aan een bestaan boven de armoedegrens. Dit werkt weer als een olievlek op de andere leden van de gemeenschap.

Marleen is het afgelopen jaar ruim zes maanden in Ghana geweest en heeft de overige tijd vanuit Nederland de lokale medewerkers ondersteund en gecoacht. Marleen's dochter Marli heeft zich fulltime voor de projecten in Ghana, met name de kliniek en administratieve taken, ingezet.

Het Ghanese Onyame bestuur kwam in januari en mei bij elkaar, maar door verschillende factoren is dat in de tweede helft van het jaar niet gelukt. Wel is er regelmatig overleg geweest tussen Marleen en de twee bestuursleden.

De kliniek heeft haar eigen managementteam dat één of twee keer per maand overleg heeft. Daarnaast is er twee keer per maand een algemeen teamoverleg.

Afgelopen jaar zijn we verdergegaan met een verbeterplan voor het microkredieten project en zien dat het al vruchten begint af te werpen. De nieuwere groepen betalen beter af en sparen meer dan de oudere groepen. Het blijft nog wel nodig en belangrijk de lokale medewerkers en de deelnemers *on the job* te coachen naar grotere zelfstandigheid. Met name de administratie van dit alles is nog een flinke klus. Het is de bedoeling dat uitvoerende werkzaamheden steeds meer aan lokale medewerkers worden overgedragen. We zijn dankbaar voor de groei die we hierin waarnemen.

We richten ons met name op de jongere generatie, namelijk jongeren die via Onyame een beroepsopleiding hebben kunnen volgen of dat nog doen. Een van hen helpt met de administratie van Onyame in het algemeen en met de kliniek financiën in het bijzonder. Twee van de door Onyame gesponsorde jongeren werken als verpleegkundig assistent in de kliniek en één als (parttime) verloskundige.

Het is mooi te zien hoe jongvolwassenen die in het gezinshuis gewoond hebben of door Onyame zijn gesponsord, zich blijvend willen inzetten en hun deskundigheid beschikbaar willen stellen voor de stichting. Het is een belangrijke bijdrage aan de duurzaamheid van de projecten.

Marleen heeft in 2022 alle projecten bezocht en regelmatig overleg gehad met de Ghanese overheid en andere stichtingen in Ghana. Over het algemeen verlopen de projecten goed. Met name met de dagelijkse voortgang van de verschillende werkzaamheden zien we vooruitgang in de zelfstandigheid van de medewerkers. Op het gebied van

planning en formaliteiten buiten het dagelijks reilen en zeilen, is nog verdere coaching nodig.

Omdat de projecten in omvang en aantal blijven groeien en de administratieve vereisten en formele voorwaarden vanuit de overheid regelmatig aan verandering onderhevig zijn en blijven toenemen, is het noodzakelijk dat we onze administratie en boekhouding meer gaan digitaliseren. We hopen daar in 2023 professionele hulp bij te gaan krijgen.

In 2022 is Hans Braamse, een persoonlijke vriend van Marleen die het werk van Onyame een warm hart toedraagt, twee keer in Ghana op bezoek geweest. Hij deelt met ons zijn kennis en ervaring als zakenman, wat bijvoorbeeld van pas komt bij de organisatie van de kliniek en het opzetten van projecten zoals het Sheabutter project. Ook helpt hij ons met het formuleren van projectvoorstellen voor potentiële donoren, waarvoor we hem uiteraard heel dankbaar zijn.

kraamkliniek in olebu

De kraamkliniek in het zuiden van Ghana (geopend per 1 november 2018) loopt heel goed. Twee van de jongeren die met een studielening van Onyame een verpleegkundig assistent opleiding hebben afgerond, zijn officieel bij ons in dienst gekomen. Een van hen is inmiddels ook begonnen met een vervolgopleiding.

Marli, de dochter van Marleen, heeft in Nederland de verpleegkunde opleiding gedaan en is ook werkzaam in de kliniek. Omdat zij in Ghana nog niet officieel geregistreerd is als verpleegkundige, werkt zij vooral in de administratie, voorlichting en overlegstructuren binnen de kliniek.

Een ervaren verloskundige is ons wekelijks blijven helpen met de zorg voor zwangere vrouwen. Naast de wekelijkse zwangerschapscontroles, woont ze trainingen en vergaderingen van de overheid namens ons bij en is ze zoveel mogelijk aanwezig bij het tweewekelijks medewerkersoverleg. Ook twee jongere verloskundigen werken op parttime basis in onze kliniek en helpen met de zwangerschapscontroles en bevallingen wanneer nodig en mogelijk.

Naast de zorg voor zwangere vrouwen en het begeleiden van bevallingen, hebben we ook een soort polikliniek waar mensen terecht kunnen voor algemene medische problemen. We hebben er naast de consultatiekamer een grote wachtruimte (waar ook voorlichting gegeven kan worden), een kleine apotheek, een verbandkamer en een ruimte waar we eenvoudige bloed- en urinetesten kunnen uitvoeren. Tweemaal per week komt een team van een laboratorium ons assisteren. Zij nemen bloed af voor uitgebreidere onderzoeken en kunnen ook echo's verrichten bij zwangere vrouwen. Op deze manier hoeven we onze cliënten niet naar elders te verwijzen, maar kunnen ze alle benodigde zorg en onderzoeken bij ons krijgen.

We ontvangen gemiddeld 40 patiënten per dag en verwachten dat dit aantal zal oplopen tot gemiddeld 50 per dag. De nieuwe kliniek is ook formeel ingebed in de Ghanese gezondheidzorg. We voldoen zoveel mogelijk aan de eisen die de overheid stelt en geven hen onze maandelijks rapportage. Dit geeft de medewerkers een duidelijk kader waarbinnen zij kunnen werken. De overheid geeft ons bepaalde medische materialen, zoals handschoenen, spuiten, etc., bezoekt ons, geeft ons advies en betreft ons bij activiteiten in het district, waar we uiteraard heel blij mee zijn.

Elke vier weken komt er een team verpleegkundigen van de overheid naar onze kliniek om de kinderen uit de omgeving te wegen en te vaccineren. We hebben een extra overdekte ruimte gebouwd om deze activiteit (en ook het screenen van mensen op eventueel corona-gerelateerde klachten) beter te faciliteren.

In december werden we helaas geconfronteerd met wangedrag van een aantal medewerksters en zagen we ons genoodzaakt drie medewerkers te ontslaan. We hebben twee mensen bereid gevonden hen te vervangen en hopen in de loop van 2023 weer een stabiel, compleet en toegewijd team te hebben.

gezinshuis / family support in olebu

In Olebu zijn de afgelopen jaren, naast het medisch werk, ook andere projecten ontstaan, namelijk het gezinshuis

voor kinderen en ons 'Family Support' project. Het past echter binnen ons beleidsplan om ons uiteindelijk zoveel mogelijk te gaan richten op één gebied: de Builsa en West-Mamprusi districten in de Upper East Region van Ghana. De overweging daarbij is dat als we onze verschillende vormen van ondersteuning aan één gemeenschap verstrekken, deze vormen van ondersteuning elkaar kunnen versterken in plaats van los van elkaar staan, wat de efficiëntie zal vergroten.

Met het oog hierop worden de projecten in Olebu, behalve de kliniek, geleidelijk aan afgebouwd. Momenteel hebben twee gezinnen nog een microkrediet bij ons lopen, één om op grotere schaal landbouw te bedrijven en één om een kleine business te kunnen hebben. Dit houden we nog even zo, omdat ze zo zelf kunnen voorzien in schoolgeld, etc. voor de jongere kinderen van deze gezinnen.

De vier kinderen en vier (jong) volwassenen in het gezinshuis in Olebu maken het allemaal goed. Iedereen gaat naar school en is gezond. Twee jongens met HIV krijgen dagelijks medicatie en zijn ook fit.

John, een jongere opgegroeid in ons gezinshuis is eindelijk met een beroepsopleiding in Accra begonnen. Hij had graag sportleraar willen worden, maar had niet de benodigde kwalificaties. Hij heeft nu gekozen voor een opleiding in mediatechniek en heeft het enorm naar zijn zin. Begin 2023 hoopt hij zelfstandig te gaan wonen.

Danzumah, een dove jongere, ook opgegroeid in ons gezinshuis, is verder gegaan met de opleiding tot lasser. Hij heeft stage gelopen bij een lokale lasser in ons dorp en kon daar tevens ook wat vakantiewerk doen. We hopen dat hij de opleiding in 2023 succesvol zal kunnen afronden en werk zal vinden.

De biologische moeder van één van de kinderen kampt met psychische klachten. We hadden gehoopt dat zij hier verder van zou herstellen, zodat ze zelf de zorg voor haar dochtertje op zou kunnen pakken. Helaas is dat nog niet het geval. Het meisje is verhuisd van ons gezinshuis naar de kliniek in Olebu. Daar verblijft zij bij Vida en dochter Evelyn die gerelateerd zijn aan de (overleden) vader van het meisje.

Awunlie, een jongere die in ons gezinshuis in Sandema is opgegroeid, heeft Junior High School afgerond. Zij is academisch niet sterk en gaat dus niet verder met Senior High School. Zij is na haar eindexamen in oktober naar het gezinshuis in Olebu gekomen om te helpen in het huishouden en zich te oriënteren op wat ze in de toekomst zou willen. Ze leert typen en verstrekt hand- en spandiensten in de kliniek. Ze heeft zich ontwikkeld tot een goede kok en zou graag een opleiding in de richting willen gaan volgen. We hopen dat ze een geschikte opleiding zal vinden.

vida's family house / family support in sandema

Kenkene is de nieuwe huismoeder van het gezinshuis in Sandema, waar momenteel acht kinderen en een vrouw met ernstig verstandelijke beperking wonen. Twee van de kinderen zijn er dit jaar nieuw bijgekomen. Zij zijn de kinderen van een vrouw met verstandelijke beperking. Hun vader is overleden. Door verschillende omstandigheden kon deze vrouw de zorg voor deze kinderen niet meer aan. De jongste was weggelopen en ruim een jaar niet thuis of naar school geweest. We hebben hem kunnen traceren en dus opgenomen in ons gezinshuis. Een paar maanden later is ook zijn oudere zusje bij ons gekomen. We ondersteunen hun moeder en hoogbejaarde opa in het dorp.

Een jongvolwassen vrouw die een kappersopleiding heeft afgerond en een eigen salon is begonnen, is dit jaar op zichzelf gaan wonen. Een van de kinderen bleef zich helaas misdragen en zowel binnen als buiten ons huis stelen. We hebben haar terug naar haar geboortedorp gestuurd. We hebben geprobeerd haar daar naar school te laten gaan, maar dat is niet gelukt. Ze bleef weglopen en is inmiddels bij een jongen in een ander dorp ingetrokken. We hopen uiteraard dat ze betere keuzes zal gaan maken en goed terecht zal komen. Tenslotte is een van de jongeren na afronding van de Junior High School naar het gezinshuis in Olebu verhuisd.

Huismoeder Kenkene leert voor naaister en haar man, die ook helpt met klusjes in en rond het huis, leert voor lasser. Philomena is een jongere die ook in het gezinshuis

is opgegroeid. Zij doet het heel goed op school en doet nu een bacheloropleiding in voedingsleer. Gedurende de vakanties verblijft ze in het gezinshuis en helpt in de huishouding, administratie en in de zorg voor de kinderen.

Vijftien families en dorpsgenoten van de kinderen en jongeren ontvangen financiële ondersteuning, waardoor ook zij verder kunnen bouwen aan een bestaan op eigen kracht. Door de koppeling tussen het gezinshuis en de hulp aan families en dorpsgenoten groeien de kinderen uit het gezinshuis en kinderen in families en dorpen met elkaar op, zodat ze later als zij volwassen zijn met vereende krachten zelfstandig verder kunnen. In totaal worden, naast de kinderen in de gezinshuizen, zo nog 32 kinderen gesteund om naar school te kunnen gaan. Deze steun varieert van het geven van schooluniformen en schriften tot het betalen van schoolgeld en leermiddelen. De hulp die wordt verleend tot en met middelbare school is een gift. Hulp voor voortgezet onderwijs geven we in de vorm van studieleningen.

microkrediet- en veeteeltproject in het builsa district

Er zijn 24 groepen van drie tot zeven personen en nog één oudere groep van vijftien personen, met in totaal 149 deelnemers, en vijf individuen die tweemaal per jaar een lening kunnen ontvangen (voor landbouw en een inkomen genererende activiteit). Tevens kunnen ze voor een periode van drie jaar elk vier dieren lenen. Er zijn dit jaar twee nieuwe groepen bijgekomen.

Microkredieten worden veelal in groepsvorm gegeven: elk individu binnen de groep ontvangt een krediet, maar de groep als geheel is verantwoordelijk voor de administratie, de tijdige aflossing en het beheer van de kredieten. Lost een individu niet tijdig af, dan is de groep verantwoordelijk om dit op te lossen. Omdat de meeste vrouwen analfabeet zijn is bij deze administratie nog wel veel hulp van ons nodig.

De groepen rondom Fumbisi (waar een grote markt is en meer geld verdiend kan worden) hebben de leningen voor bijna 100% afgelost. Van één groep is een lid overleden, wiens familie haar afbetaling nog niet heeft voldaan, maar verder heeft iedereen de leningen afbetaald.

Van de groepen in en rondom Doninga heeft 75% de landbouw lening volledig afgelost, 17% alleen de rente over de lening betaald en 1 groep heeft niets betaald. Wat betreft de inkomengenererende leningen heeft 50% van de Doninga groepen de leningen volledig afbetaald, 17% een deel, 17% alleen de rente en 17% heeft niets betaald. Het feit dat er in en rondom Doninga minder verdiend kan worden, wordt zo zichtbaar in deze cijfers. Het deel van de leningen dat niet is afgelost wordt doorgeschoven naar volgend jaar en de betreffende groepen hebben geen nieuwe lening ontvangen.

In 2018 zijn we met een intensief verbeterplan begonnen, om het sparen door de groepen verder te bevorderen en te streven naar financiële onafhankelijkheid. Om ook de steeds complexer wordende administratie goed op orde te krijgen en de bestaande groepen de input te geven die ze nodig hadden, hebben we er van 2015 t/m 2019 geen nieuwe groepen bijgenomen. Er is met de groepen die minder goede resultaten boekten gesproken over mogelijke alternatieven voor de microkredieten. Twee vrouwen hebben besloten geen geld meer te lenen, maar zijn samen, met hulp van Onyame, begonnen met het fokken van varkens. Dit loopt heel goed. Er wordt nog nagedacht over verdere alternatieven voor hen die niet gebaad blijken te zijn bij cash leningen.

Onder het microkredietproject valt ook het veeteeltproject, waarvan het doel is om mensen – met name vrouwen – gelegenheid te bieden een eigen veestapel op te bouwen door aan hen dieren uit te lenen. De afgelopen jaren hebben we in Doninga schapen, geiten en varkens gefokt om enerzijds als lening uit te kunnen lenen aan onze groepsleden en anderzijds een bron van inkomsten te hebben. We realiseerden ons echter dat de opbrengst hiervan niet opwoog tegen de kosten (door bijvoorbeeld ziekte, sterfte en diefstal van de dieren) en zijn met het fokken gestopt. Inmiddels zijn er genoeg dieren ‘in omloop’. Zodra een groep haar geleende dieren teruggeeft, worden ze aan een volgende groep doorgegeven. We hebben inmiddels ook een paar koeien, die worden gehoed en verzorgd door een Fulani herder, maar worden niet uitgeleend. Zij zijn enkel een ‘investering’ voor het project.

De omheining waar voorheen de koeien gehouden werden, is uitgebouwd tot een heus gebouw en mooie ontmoetingsruimte voor de groepen. Het wordt ook gebruikt door de plaatselijke kerk, die nog geen eigen ruimte heeft. Op deze manier kunnen in alle weersomstandigheden bijeenkomsten gehouden worden. Een aantal jongeren uit Doninga zijn heel enthousiast met kerkelijke activiteiten. Zij houden het gebouwtje en de omgeving schoon en zijn bezig om een klein voetbalveld op het terrein te maken. Ze hopen zo meer jongeren aan te kunnen trekken en hen zowel kerkelijke activiteiten als ook sport en positieve vrijetijdsbesteding aan te bieden. Een mooie en hoopgevende ontwikkeling, in een gebied waar vrijwel geen vertier is voor de jongeren.

chera biisi fari gezondheidszorgproject in chera, west-mamprusi district

Ten zuiden van het Sandema district ligt Chera, waar Chera Biisi Fari (CBF) is gevestigd. Dit is oorspronkelijk een ecologisch landbouwproject waaruit ook een basisschool en gezondheidsproject zijn voortgekomen. Het gezondheidsproject is, op verzoek van een andere Nederlandse stichting, opgezet door Marleen en wordt nog steeds door haar en Vida gecoördineerd. In het project werkten twee lokale medewerkers, onder directe supervisie van de CBF projectmanager, maar één van hen is ermee gestopt en elders gaan werken. Omdat we geen vervanging voor deze medewerkster hebben kunnen vinden, hebben we het programma wat aangepast met beperktere openingstijden van de kliniek, waardoor voorlichting en bezoeken aan de dorpen toch door kunnen blijven gaan. Inmiddels heeft de overheid op een afstand van ongeveer 4 km een kliniek, die al jaren leeg stond, nieuw leven ingeblazen, waardoor de curatieve medische zorg door ons minder noodzakelijk is en we aanzienlijk minder patiënten ontvangen hebben. We hebben er echter voor gekozen niet te stoppen met ons project, omdat er toch nog een aantal mensen gebruik maken van onze faciliteit en we de programma's in de dorpen (zoals zorg voor mensen met epilepsie, ouderen met hoge bloeddruk, ondervoede kinderen, etc.) voort

willen blijven zetten. Deze zorg wordt immers niet door de overheidsmedewerkers verleend.

Door het verminderde aantal patiënten zijn ook de inkomsten afgenomen. Het is opnieuw zoeken hoe we de medewerker kunnen blijven betalen/motiveren en er zal financiële steun van buitenaf nodig blijven voor onderhoud aan het kliniekgebouw en voor brandstof en onderhoud van de projectmotor.

Om ook de school tegemoet te komen heeft Onyame eerder financieel bijgedragen aan de renovatie van de leraren accommodatie. Geschikte accommodatie was een voorwaarde om extra leerkrachten door de overheid aan de school verbonden te krijgen. Hoewel de accommodatie geregeld is blijft het een uitdaging om voldoende leerkrachten te krijgen en de laatste maanden van het jaar was de school volledig gesloten.

Het gastenverblijf in Chera wordt met name gebruikt door de Onyame medewerkers wanneer ze in Chera zijn. Door heftige regens en lekkages waren er ook dit jaar weer reparatiewerkzaamheden noodzakelijk. De waterbron die geslagen was leverde na korte tijd helaas al geen water meer op. Het is nog niet duidelijk of de waterspiegel te laag is of dat het onderste deel van de bron is ingestort. Het solar systeem is stukgegaan en verwijderd voor reparatie. Omdat er nu elektriciteit in Chera is, en de solar dus minder noodzakelijk, is ervoor gekozen het systeem elders voor Onyame projecten te gebruiken. Het lokaal met vijf computers voor de basisschool wordt helaas nog steeds veel te weinig benut. We hebben twee computers overgeplaatst naar Doninga om uit te proberen of ze daar meer gebruikt worden.

sheabutter productie

Op het terrein van het CBF project zijn we, in samenwerking met M25, een nieuw opgericht bedrijf in Ghana, begonnen met een kleine fabriek om sheabutter te produceren. Een bestaande graanschuur is gerenoveerd, machinerie en benodigdheden gekocht en geïnstalleerd en 25 vrouwen zijn getraind in het rapen en verwerken van de shea-noten. Er is een contract voor een proeflevering van 2.000 kg sheabutter afgesloten met een grote opkoper, Savannah Fruit

in Tamale. Vervolgens hebben we de sheanoten van de vrouwen gekocht, welke gedroogd werden op de droogvloer naast de fabriek. Het duurde helaas veel langer dan verwacht om de juiste elektriciteitsaansluiting te krijgen, waardoor het productieproces flink werd vertraagd, maar wat uiteindelijk in februari 2023 is begonnen. Het hele proces werd, in samenwerking met de manager van CBF en de coördinator van stichting Onyame, gecoördineerd en gesuperviseerd door een medewerker van M25. We hopen dat deze fabriek zelfvoorzienend en een goede bron van inkomsten voor de vrouwen zal gaan worden.

dovenschool in obuasi

Gedurende de afgelopen 6 jaar geeft stichting Onyame een kleine maandelijkse vergoeding aan een (Ghanese) consultant, die de medewerkers en het schoolbestuur traint en coacht naar grotere zelfstandigheid. Zijn werk wordt jaarlijks geëvalueerd en enorm gewaardeerd door zowel de leerkrachten en schoolbestuur als ook door de donoren en gaat nog steeds door. De leerkrachten zijn fulltime bezig met het lesgeven (de meeste kinderen verblijven 24/7 in de school), waardoor er weinig tijd is voor activiteiten buiten de school. De consultant heeft wel gelegenheid, en bovendien ook de kennis, om instanties te benaderen, dingen te regelen, etc.

Het schoolgebouw is met hulp van verschillende organisaties en individuen verder ingericht en voorzien van meer lesmaterialen. Ook ontvangt de school regelmatig donaties van kerken, bedrijven en individuen, in de vorm van voedsel en lesmaterialen. De consultant helpt het schoolbestuur verder te zoeken naar manieren om de continuïteit van de school te garanderen. Stichting Onyame heeft toegezegd bij te dragen voor de salarissen van twee leerkrachten. Maar aangezien een andere donor dit gedaan heeft gedurende de afgelopen drie jaar, is Onyame daar nog niet mee begonnen.

organisatie foundation onyame

In 2022 is het Ghanese Onyame bestuur, door verschillende omstandigheden (o.a. de geografische afstand

tussen de verschillende bestuursleden) slechts twee keer bij elkaar geweest. De officiële wijziging in bestuur, Stephen Alampong uit Sandema die Abraham Abbey verving, bleek niet goed doorgevoerd te zijn bij de Ghanese 'Kamer van Koophandel'. De regelgeving hierover is heel vaag en blijft regelmatig veranderen. In 2023 hopen we dit goed in orde te maken. Buiten de bestuursvergadering om is er onderling regelmatig telefonisch contact geweest en Marleen heeft beide bestuursleden meerdere keren individueel gesproken.

De individuele projecten hebben elk een eigen staf-overleg, waarbij het dagelijks reilen en zeilen van de projecten wordt besproken. De bedoeling is dat hier maandelijks over wordt gerapporteerd. Met sommige (onderdelen van) projecten gaat dit goed, terwijl bij andere nog verbetering wenselijk is.

vrijwilligers

Zowel in Ghana als in Nederland worden alle bestuurlijke taken volledig door vrijwilligers verricht. Overige activiteiten, zoals fondsenwerving en verkoop van Ghanese producten in Nederland is in 2022, na corona, weer wat opgepakt. Er zijn in 2022 nog geen vrijwilligers naar Ghana gekomen om mee te helpen in de projecten. Grotere activiteiten hebben we wederom af moeten blazen, maar een chocolade actie, verkoop van tweedehands boeken, sheabutter en zelfgemaakte jam, een Bingoavond en Nacht Zonder Dak door een zorgboerderij, hebben gelukkig wel doorgang gevonden.

Door mensen in Ghana zelf is gelukkig ook nog wel veel vrijwilligerswerk verricht, zoals tuin- en onderhoudswerkzaamheden en het verlengen van benodigde vergunningen. Ook op het gebied van bijles geven aan de kinderen in beide gezinshuizen, oppassen op de kleine kinderen en het bijstaan van zieke kinderen. Daarnaast hebben we gebeds-ondersteuning en support voor persoonlijke problemen ontvangen van de plaatselijke kerk. De beide auto's worden geheel belangeloos door mr. Godfrey, die tevens bestuurslid van Foundation Onyame is, onderhouden.

We zijn dankbaar voor de vele mensen die ons werk een warm hart toedragen en ons op allerlei manieren ondersteunen.

financiën

Zoals eerder in dit verslag reeds is vermeld bestaat Onyame uit twee stichtingen.

Het overgrote deel van de inkomsten van Onyame komt binnen via (de Nederlandse) Stichting Onyame. Deze inkomsten worden grotendeels gebruikt ter ondersteuning van Foundation Onyame in Ghana. Daarom zijn de jaarcijfers van Stichting Onyame zeer beknopt en wordt voor wat betreft het geld dat naar Foundation Onyame wordt overgemaakt volstaan met het vermelden van bedragen. De besteding van deze middelen in Ghana wordt meer in detail behandeld bij de jaarcijfers van Foundation Onyame, te lezen vanaf pagina 39.

jaarcijfers stichting onyame (nederland)

inkomsten	€ 57.727,88
rente	4,71
donateurs	25.883,59
giften particulieren	3.395,00
giften bedrijven en stichtingen	4.146,95
giften kerken en scholen	13.923,02
verkoop braderieën, jaarmarkten	2.647,15
<i>sponsoracties</i>	
Fietstocht Heinkenszand	1.056,50
Actie chocoladeletters/bonbons	1.176,00
Actie 'geef een dier'	1.667,50
Dienstenveiling	3.729,46
overige inkomsten	98,00
uitgaven	€ 60.717,87
projecten	48.500,00
onroerend goed Olebu	9.900,00
bankkosten	229,30
bestuur en representatie	36,35
pr/communicatie	243,82
vrijwilligersvergoeding coördinator	1.800,00
overige kosten	8,40
resultaat	- € 2.989,99

Naast bovengenoemde uitgaven is er een lening verstrekt van € 14.400 aan Mr. Frimpong in Ghana om hiermee een garage in Bolgatanga te starten. Mr. Frimpong is bestuurslid van Foundation Onyame en onderhoudt al lange tijd de auto's van de foundation. Deze lening wordt vanaf 01-01-2023, in maandelijkse termijnen gedurende drie jaar afgelost.

resultaat

Stichting Onyame (NL) heeft in 2022 een negatief resultaat behaald. Omdat een positief dan wel negatief resultaat sterk beïnvloed wordt door het moment van overboeken van bedragen voor de projecten naar Foundation Onyame in Ghana (GH), worden de resultaten van beide samen te gepresenteerd.

resultaat	- € 16.267,89
resultaat Stichting Onyame 2022	- 2.989,99
resultaat Foundation Onyame 2022	- 13.277,90

liquide middelen

	NL	GH	totaal
liquide middelen	€ 90.853,88	€ 7.484,58	€ 98.338,46
liquide middelen 01-01-2022	108.243,87	20.762,48	129.006,35
resultaat boekjaar 2022	- 2.989,99	- 13.277,90	- 16.267,89
verstekte leningen	- 14.400,00		- 14.400,00
saldo rekening courant	30.052,28	1.825,70	31.877,98
saldo spaarrekening	60.701,60	949,30	61.650,90
kas	100,00	4.709,58	4.809,58

Van het totale bedrag is € 30.000 gereserveerd voor vervanging van de auto. Op dit moment willen we de reservering niet verder verhogen.

toelichting bij jaarcijfers 2022

Stichting Onyame heeft in 2022 een klein negatief resultaat behaald. De inkomsten zijn nog wel wat lager dan voor de coronapandemie, maar trekken wel weer aan. Er worden weer meer activiteiten georganiseerd en ook de donaties nemen weer toe. We hopen dat de inkomsten verder zullen toenemen. Er is meer overgemaakt naar Ghana, met name voor het opstarten van de sheabutter productie.

In de tweede helft van 2022 zijn er grote koersfluctuaties geweest van de Ghanese cedi, mede veroorzaakt door onzekerheid omtrent een IMF-lening aan Ghana. Dit heeft tot een negatief resultaat geleid van ruim € 6.700. Om dit in de toekomst te voorkomen wordt vanaf 01-01-2023 een maandelijks bedrag overgemaakt naar Ghana t.b.v. de projecten.

De kraamkliniek heeft in 2022 een positief resultaat behaald van € 1.488,06. Dit is aanzienlijk lager dan voorgaande jaren. We hebben daarom de tarieven aanzienlijk verhoogt, hoewel het nog zoeken is naar een balans tussen financieel gezond draaien en competitief zijn met andere klinieken die door de Ghanese overheid financieel gesteund worden.

vergoedingen aan medewerkers en bestuursleden

Stichting Onyame heeft geen medewerkers in dienst en de bestuursleden verrichten hun werkzaamheden op vrijwillige basis. Aan de coördinator wordt een vrijwilligersvergoeding ad € 1.800 gegeven voor de gemaakte onkosten in Nederland. Overige bestuursleden kunnen op basis van hun bonnetjes en kilometeradministratie declaraties aangaande door hen voor de stichting gemaakte onkosten indienen bij de penningmeester.

De door de coördinator gemaakte onkosten t.b.v. de projecten in Ghana worden vergoed door Foundation Onyame in Ghana om de gevolgen van koersverschillen c.q. inflatie te beperken.

Naast de vrijwilligersvergoeding ontving Marleen in 2022 € 9.900 huur voor onroerend goed in Olebu dat haar privé-bezit is. Dit onroerend goed wordt door Onyame gehuurd ten behoeve van de noodopvang van kinderen in Olebu, studerende in Accra, kantoorruimte voor Foundation Onyame en verblijf voor gasten en vrijwilligers die Ghana bezoeken.

verwachtingen voor 2023

In 2023 zullen we naar verwachting ongeveer gelijke inkomsten hebben als in 2022. Er staan verschillende acties gepland en we zijn nog aan het zoeken naar een andere invulling van de muziekmiddag.

begroting 2023

inkomsten	€ 58.100,00
rente	0,00
donateurs	26.500,00
giften particulieren	3.500,00
giften bedrijven en stichtingen	5.000,00
giften kerken en scholen	14.000,00
verkoop/braderieën	2.500,00
sponsoracties	6.500,00
overige inkomsten	100,00
uitgaven	€ 60.700,00
projecten	48.000,00
onroerend goed Olebu	9.900,00
vrijwilligersvergoeding coördinator	1.900,00
bankkosten	250,00
bestuur en representatie	50,00
pr/communicatie	250,00
kosten sponsoracties	250,00
kosten verkoop braderieën	50,00
overige kosten	50,00
reservering auto	0,00
resultaat	- € 2.600,00

jaarcijfers foundation onyame (ghana)

inkomsten	€ 69.194,05
bijdragen Stichting Onyame 2022	48.500,00
bijdragen vanuit de kliniek	34,87
terugbetaling en rente leningen	17.973,51
inkomsten Animal Rearing Project	0,00
inkomsten guesthouses	86,36
verkoop en verhuur	1.486,03
lokale giften	1.077,34
bankrente	35,95
uitgaven	€ 83.960,01
<i>opvoeding en onderwijs</i>	
education program	10.178,02
gezinshuis Sandema	4.549,76
gezinshuis Olebu	5.901,27
dovenschool Obuasi	496,57
school Chera	2,70
<i>gezondheidszorg</i>	
health care project Chera	103,75
<i>landbouw en inkomen</i>	
women & youth empowerment	21.584,37
animal rearing project	21,59
sheabutter productie	5.829,44
<i>family care project</i>	8.793,91
<i>foundation Onyame</i>	
administratie, vergunningen, etc.	5.091,13
vervoer	11.351,59
personeelskosten	7.322,95
bestuursvergaderingen	40,05
bankkosten	86,79
<i>overige uitgaven</i>	
land en gebouwen (incl. onderhoud)	960,01
onderhoud gastenverblijf Sandema	24,36
onderhoud gastenverblijf Olebu	0,00
onderhoud gastenverblijf Chera	1.615,05
handvaardigheden voor Nederland	6,69
resultaat	- € 14.765,96

jaarcijfers kraamkliniek olebu

inkomsten	€ 67.253,46
registratiekaarten	5.591,25
consulten	8.208,60
opnames	907,10
bevallingen	778,32
besnijdenissen	59,37
geboortebepierking	44,26
patientendossiers	294,70
echo's	1.015,27
prenataal consult	1.197,38
middeien voor bevalling	890,80
middeien voor besnijdenis	22,67
medicijnen	46.760,53
middeien voor geboortebepierking	38,32
verkoop van dranken en versnaperingen	1.374,72
donaties	70,17
uitgaven	€ 65.730,53
administratiekosten	661,72
vergunningen	1.666,31
aanschaf registratiekaarten	2.452,62
aanschaf medische apparatuur	545,09
onderhoud medische apparatuur	359,62
inkoop medicijnen	37.168,92
inkoop dranken en versnaperingen	996,87
personeelskosten	15.760,93
opleiding	26,99
transportkosten goederen	182,65
reiskosten	413,56
schoonmaakkosten	170,94
water en energie	729,79
leningen/terugbetalingen	323,85
onderhoud gebouwen	2.642,60
onderhoud auto	9,18
laboratorium	1.590,31
overige kosten	28,60
overgemaakt naar projecten Olebu	0,00
overgemaakt naar projecten Sandema	34,87
resultaat	€ 1.488,06

balans kraamkliniek olebu

balans 31 12 2022	€ 2.143,40
balans 01 01 2022	655,34
resultaat 2022	1.488,06

totaal resultaat foundation onyame

resultaat	- € 13.277,90
inkomsten projecten	69.194,05
uitgaven projecten	83.960,01
resultaat kraamkliniek Olebu	1.488,06

balans foundation onyame

balans 31 12 2022	€ 7.488,03
balans 01 01 2022	27.489,53
koersverschil	- 6.723,60
resultaat 2022	- 13.277,90

kinderen in Sandema
aan het touwtjespringen

colofon

Sociaal en financieel
jaarverslag 2022
Stichting Onyame

tekst
Stichting Onyame

fotografie
Marleen van Iwaarden-van Asselt

vormgeving
Martijn de Wilde

foto voorzijde
Deze vrouw is blij met haar rolstoel die ze
van Stichting Onyame heeft gekregen

foto achterzijde
Bespreking met een vrouwengroep

© Stichting Onyame
juni 2023

Stichting Onyame
p/a Cederlaan 2
4421 BZ Kapelle
tel 06 40 58 75 13
info@onyame.nl

www.onyame.nl

onyame.nl